

Bruk av digitale læringsressurser i videregående opplæring

Kontrollutvalget – Innlandet fylkeskommune

Britt Karin Rotmo
Paal Morken Andersen
Ole I. Gjerald
14.01.2021

Digitale læringsressurser i videregående opplæring

Hovedproblemstillingene som ble stilt av de to gamle KU kan gjerne ligge til grunn for en orientering, men det forventes selvfølgelig ikke svar på alt i en orientering:

- Hvordan benyttes digitale læremidler i undervisningen?
- Hvordan benyttes digitale læremidler som supplement/erstatning til lærebøker?
- Hvordan vurderer lærere/elever nytten av læremidler fra NDLA opp mot andre relevante digitale læremidler?
- Samsvarer nytten av ulike digitale læringsmidler og læringsplattformer i videregående skole med mål og forventninger?

1. Hvordan benyttes digitale læremidler i undervisningen?

- Bruken av digitale læringsressurser i undervisningen i videregående opplæring i Oppland er et spørsmål om *interesse* og *kompetanse* til den enkelte lærer.
- Ingen planer eller systematisk arbeid for den digitale utviklingen ved skolene eller for kompetanseheving hos lærere i generell digital kompetanse og pedagogisk IKT-kompetanse, hverken på fylkesnivå eller skolenivå. Dette kan nyanseres noe, slik vi vurderer det.
- Den enkelte lærer velger selv hvilke læremidler han/hun vil benytte i undervisningen så lenge de forholder seg til kompetansemålene i læreplanene. De fleste lærerne benytter digitale plattformer i det administrative arbeidet og i samhandlingen med elevene.
- Variasjon blant lærerne når det gjelder bruk av digitale ressurser i det pedagogiske arbeidet.

2. Hvordan benyttes digitale læremidler som supplement og erstatning for lærebøker?

- De fleste lærerne benytter digitale læringsressurser som et supplement til trykte lærebøker. Kun et fåtall sier at de bruker digitale læringsressurser som komplett læreverk.
- Av de elevene som svarte på spørreundersøkelsen sier de fleste at de foretrekker en kombinasjon av tavleundervisning/trykte bøker og nettbaserte læringsressurser.
- Flest lærere svarer at de benytter digitale ressurser i undervisningen for å differensiere undervisningen, fordi elevene tilegner seg stoffet bedre, og fordi de har gode koblinger til læreplanen.
- NDLA.no er den digitale læringsressursen/læringsplattformen som ifølge våre data benyttes oftest i undervisningen. Dette sier også elevene.

3. Hvordan vurderer lærere/elever nytten av læremidler fra NDLA opp mot andre relevante digitale læremidler?

- NDLA ble opprettet i 2007 som et felles fylkeskommunalt tiltak for å møte fylkeskommunenes ansvar for å stille gratis (digitale) læremidler til elever/lærlinger/lærekandidater.
- Fylkesopplæringsenheten oppfordret skolene til å benytte NDLA, men ingen er pålagt å bruke portalen.
- NDLA er den digitale ressursen som lærerne benytter oftest i undervisningen.
- De fleste elevene som har svart sier også at lærerne bruker NDLA. Nyttien av læremidler fra NDLA er vurdert som like gode eller bedre målt opp mot andre relevante læremidler.
- 53% av lærerne vurderer ressursene som er tilgjengelige for deres fag på NDLA til 4 eller bedre, på en skala fra 1-5, mens 30% gir en 3-er. 10% sier at det ikke er tilgjengelige ressurser for deres fag på NDLA.
- Lærere som underviser i fellesfag er mer positive til NDLA enn de som underviser på studiespesialisering (programfag) eller yrkesfag (programfag). I NDLA sin landsomfattende spørreundersøkelse gir respondentene uttrykk for at NDLA sine ressurser i yrkesfagene holder litt lavere kvalitet enn i de andre fagretningene.
- NDLA var til skolestart 2020 oppdatert med faglig innhold tilpasset fagfornyelsen for alle fag i videregående opplæring.

4. Samsvarer nytten av ulike digitale læringsmidler og læringsplattformer i videregående skole med mål og forventninger?

- Etter avklaring med sekretariatet/KU-leder i juni 2020 ble det bestemt at prosjektet om digitale læremidler ble avlyst i sin helhet når det gjaldt gamle Hedmark fylkeskommune.
- Rapporten for Oppland fylkeskommune skulle avsluttes med kun en oppsummering av de funn som var gjort.
- Denne rapporten inneholder derfor ikke vurderinger og konklusjoner og kan ses på som en kartlegging. Dette innebærer at vi ikke kan svare på problemstilling 4, som er en vurderende problemstilling.

Noen kommentarer avslutningsvis (I)

- 96% av lærerne benytter digitale læringsmidler og læringsplattformer i opplæringen. Målet vårt er at alle tar i bruk digitale læringsmidler og ny teknologi.
- Behov for kompetanseheving blant lærere i videregående opplæring. Digitaliseringsgruppene i de videregående skolene er sentrale i å definere behov og tiltak.
- Fagfornyelsen og nye læreplaner i alle fag innebærer også en betydelig satsning på digitalisering og bruk av digitale læremidler/-ressurser. Her er vi langt fremme i Innlandet fylkeskommune.
- Innlandet fylkeskommune har økt egen satsning ved investering i digitale læremidler.

Noen kommentarer avslutningsvis (II)

Kollektiv satsing på digital kompetanse står ikke i kontrast til annet utviklingsarbeid som foregår i skolen. Utviklingen av digital kompetanse har en del elementer som er spesielt for det digitale feltet, og som derfor vil berøre et slikt utviklingsarbeid:

- Lærerne skal bruke digitale verktøy, læremidler og ressurser i arbeidet med å videreutvikle og forbedre læringen hos elevene.
- Lærerne må tolke, forstå og bruke læreplanverket i lys av digitale ferdigheter og teknologi i fag.
- Lærerne vil ha ulik grad av digital kompetanse, både i forhold til egne operative ferdigheter og sin fagdidaktiske digitale kompetanse
- Digital kompetanse er et område som berøres av stor utvikling, og som stadig må fornyes

